

Salaiset dokumentit julki ilman sormenjälkiä

22.1.2007 10:01 — Markku Saksu

Wikipedian kanssa samaa julkaisujärjestelmää käyttävä Wikileaks.org aloittaa parin kuukauden kuluttua uuden palvelun, jonka avulla kuka tahansa voi julkaista arkaluontoisia ja salaisia dokumentteja jättämättä niihin sormenjälkiä.

Wikipedian mukaan vuotopalvelu on tarkoitettu sortohallitusten alla Aasiassa, Afrikassa, Lähi-idässä ja entisen Neuvostoliiton alueella asuville ihmisille, mutta sen uskotaan raikastavan myös läntisten demokratioiden ja liiketoiminnan toimintaa.

Wikivuoto pystyy kertomaan maailmalle kaiken sen, mitä omatunto ei jaksa kantaa ja minkä järjestelmän salainen luonne kätkee, sanovat tekijät.

Pian kuka tahansa sihteeri, virkamies tai toimihenkilö voi lähettää salaista ja arkaluontoista materiaalia wikivuotoon ilman paljastumisen vaaraa. Sivuston käyttäminen vaadi minkäänlaisia teknisiä taitoja.

Tarve suuri

Tarve palvelulle on ilmeisen suuri, koska toimituskunnalla on hallussaan jo nyt 1,2 miljoonaa dokumenttia, vaikka nettisivusto ei ole vielä aloittanutkaan. Wikivuodon organisoija **James Chen** kertoi *Washington Postille*, että wikivuodosta kysytään joka päivä 20 000 kertaa netissä.

Wikivuodon tekijät uskovat, että läpinäkyvyys hallitusten toimissa karsii korruptiota, parantaa hallintoa ja vahvistaa demokratiaa. He uskovat monien hallituksien ja kansalaisten hyötyvän siitä, että kansainvälinen yhteisö katsoo niiden toimintaa läheltä.

- Hallitusten toimien tarkkailu vaatii julkista informaatiota. Aikaisemmin tämä on vaatinut ihmishenkiä ja johtanut ihmisoikeuksien loukkaamiseen, sanovat tekijät.

He uskovat, että wikivuoto pystyy valvomaan paremmin vallanpitäjien toimia kuin mikään media- tai tiedusteluorganisaatio tarjoamalla globaalille yhteisölle

---

foorumien, jossa voi todeta dokumenttien uskottavuuden ja arvon. Esimerkiksi kriittiseen dokumenttiin Kiinan hallituksen toimista voi koko kiinalainen toisinajatteleva yhteisö ottaa kantaa.

Myös paljastelu vaarallista

Washington Post haastatteli **Steven Aftergoodia**, joka on avoimen hallituspolitiikan periaatteen näkyvimpiä puolustajia USA:ssa. Aftergood kieltäytyi toistaiseksi tulemasta wikivuodon neuvonantajaelimeen, koska hän haluaa ensiksi nähdä mihin suuntaan wikivuoto kehittyy.

Aftergood varotti, että varomaton tietojen paljastelu voi olla yhtä vahingollista kuin niiden salaaminen. Ellei dokumenttien julkaisemisen ympärille tehdä jonkinlaista valvovaa toimitusjärjestelmää, wikivuotoa voi helposti sabotoida, hän sanoo.

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2007/01/22/salaiset-dokumentit-julki-ilman-sormenjalkia/20071655/66>